

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 444/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 61/2015 z 26. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 61/2015 z 26. januára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], podala 23. novembra 1995 Okresnému súdu Považská Bystrica proti sťažovateľovi a jeho manželke návrh na začatie konania o zaplatenie sumy 780 800 Sk s príslušenstvom.

V dôsledku vylúčenia sudcov Okresného súdu Považská Bystrica bola vec prikázaná na konanie Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) a v súčasnosti je vedená pod sp. zn. 6 C 1/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“). Obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], bola 4. septembra 2000 vymazaná z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I.

Okresnému súdu bol 18. júla 2002 doručený návrh obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorým uvedená obchodná spoločnosť oznámila súdu, že pohľadávka, ktorú v konaní uplatňovala obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], bola touto spoločnosťou zmluvou o postúpení pohľadávky z 1. októbra 1998 postúpená postupníkovi [REDAKOVANÉ], ktorý ju zmluvou o postúpení pohľadávky z 19. októbra 1998 postúpil spoločnosti [REDAKOVANÉ].

V napadnutom konaní na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 12 C 864/118 zo 14. júna 2004, ktorým bola pripustená zmena účastníka konania, už v súčasnosti vystupuje ako žalobkyňa obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“).

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 1/2012 z 24. mája 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol návrh žalobkyne proti sťažovateľovi ako žalovanému v 1. rade a jeho manželke ako žalovanej v 2. rade (ďalej len „žalovaná v 2. rade“).

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 7 Co 64/2014 z 21. mája 2014 rozsudok okresného súdu z 24. mája 2013 vo výroku, ktorým bola

zamietnutá žaloba proti žalovanej v 2. rade, potvrdil a vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba proti žalovanému v 1. rade – sťažovateľovi, zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu, podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že „V dovolaní poukázal na to, že vada, ktorou mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom spočívala v tom, že napriek tomu, že odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie na základe toho, že z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil iné skutkové závery ako súd prvého stupňa, k takýmto skutkovým zisteniam dospel postupom, ktorým účastníkom konania – sťažovateľovi, odňal možnosť konať pred súdom.

Dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd inak ako súd prvého stupňa bez toho, aby toto dokazovanie zopakoval, pričom pri takomto zopakovaní dokazovania účastníci majú byť prítomní.“

Sťažovateľ argumentuje skutočnosťou, že je nepodstatné, ako krajský súd svoju „prieskumnú činnosť“ a závery, ktoré z nej vyvodil, označil, vzhľadom na skutočnosť, že podľa názoru sťažovateľa pre posúdenie toho, či dôvodom na zrušenie rozsudku krajského súdu boli odlišné právne alebo odlišné skutkové závery krajského súdu, je podstatný skutočný obsah odôvodnenia rozsudku krajského súdu, a nie to, ako svoje úvahy a závery v ňom obsiahnuté krajský súd označí.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že napriek tomu, že krajský súd sa nestotožnil s „právnym posúdením veci“ okresným súdom, to, v čom sa názor krajského súdu líši od názoru okresného súdu, neboli rozdielne právne názory na to, čo je náležitosťou platného právneho úkonu, ani to, akým spôsobom môže byť definovaná určitosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ale skutkové závery týchto súdov.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že «... zásada ústnosti a priamosti vykonávania dokazovania je základným právom účastníka konania, vyplývajúcim mu explicitne z čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z uvedeného dôvodu je názor dovolacieho súdu, ktorý postup odvolacieho súdu bagatelizoval a zredukoval na „inú vadu konania“ nezlučiteľný s označeným základným právom.

V tejto súvislosti je osobitne potrebné zdôrazniť, že uvedené právo a jeho realizácia nepodlieha obmedzeniu zakotvenému v čl. 51 ods. 1 ústavy a neobmedzuje teda sťažovateľa pri jeho realizácii medzami zákonov (O. s. p.), ktoré by tento článok ústavy vykonávali.

Z uvedeného je teda zrejmý osobitný význam prikladaný ústavodarcom tomuto právu.

Jeho zmyslom je nepochybne dať účastníkom konania možnosť vyjadriť sa k tomu, čo z vykonaných dôkazov vyplýva, aké skutkové zistenia nimi považujú za preukázané.

Túto povinnosť si vo vzťahu ku konkrétnemu dôkazu – výsluchu [REDAKOVANÉ], splnil prvostupňový súd, keď účastníkom konania umožnil uskutočnením tohto výsluchu na pojednávaní dňa 24. 9. 2008, ale aj tým, že účastníci konania mali právo vyjadriť sa k skutkovým okolnostiam z výpovede svedka vyplývajúcim.

V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na to, že právo účastníkov konania byť prítomní pri vykonávaní dokazovania a právo vyjadriť sa k nemu, je takou imanentnou súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie a na konanie zákonom ustanoveným postupom pred súdom, že možnosť realizovať ho, ako súčasť konania pred súdom zákonom predpísaným postupom, vyplýva priamo z konkrétnych ustanovení O. s. p...

... Je nesporné, že v predmetnej veci ide o takýto prípad, keďže prvostupňový súd dospel k záveru, že k zmluve zo dňa 1. 10. 1998 neboli pripojené žiadne listiny (prílohy), zatiaľ čo odvolací súd dospel k záveru, že pri ďalšej zmluve (19. 10. 1998) odovzdal [REDAKOVANÉ], už v pozícii postupcu, navrhovateľovi – spoločnosti [REDAKOVANÉ], všetky listiny, ktoré súvisia s postúpenými pohľadávkami...

... Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ak sa odvolací súd necítil byť viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvého stupňa, nemal inú možnosť, ako postupom podľa § 213 ods. 3 až 7 O. s. p. vykonať dokazovanie, pričom však pre vykonávanie dokazovania nemožno v odvolacom konaní aplikovať iné ustanovenia

ako tie, ktoré sa vzťahujú na vykonávanie dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa, a to predovšetkým...».

Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje aj tým, že „... z rozhodnutia dovolacieho súdu možno implicitne vyvodit', že ak odvolací súd nezopakoval dokazovanie, neodňal tým účastníkom konania možnosť byť prítomným pri takomto dokazovaní a vyjadriť sa k nemu.

S takýmto záverom dovolacieho súdu nie je možné súhlasiť, keďže je krajne arbitrárnym.

Umožňuje totiž záver, že ak odvolací súd nevykonal dokazovanie, v skutočnosti nezasiahol do práva sťažovateľa byť prítomný pri dokazovaní a môcť sa k nemu vyjadriť, keďže zjednodušene povedané, nemal sa k čomu vyjadriť.

Takýto záver, ktorý v sebe zakotvuje prezumpciu, že zopakovanie dokazovania odvolacím súdom, z ktorého odvolací súd vyvodí iné skutkové zistenia, bez možnosti účastníkov byť na ňom účastní a vyjadriť sa k nemu, je vadou odnímajúcou účastníkom možnosť konať pred súdom, ale keď odvolací súd dokazovanie ani len nezopakuje, a bez toho si osvojí skutkové závery rozdielne od prvostupňového súdu, v skutočnosti do práv účastníkov konania nezasiahol.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa

- domáhať sa zákonným postupom svojho práva na súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

- na prerokovania veci v jeho prítomnosti a práva na to, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,

- na spravodlivé prerokovanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/61/2015 zo dňa 26. 1. 2016 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/61/2015 zo dňa 26. 1. 2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd sa vzhľadom na procesno-právne okolnosti posudzovaného prípadu musel najprv zaoberať rozsahom svojej prieskumnej právomoci vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu vzhľadom na skutočnosť, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nebolo konanie vo veci sťažovateľovho dovolania proti rozsudku krajského súdu pred všeobecnými súdmi právoplatne skončené.

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95). Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/2001). Ústavný súd stabilne judikuje, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, I. ÚS 15/01, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, a preto je podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu (IV. ÚS 241/04).

Sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu (uzneseniu) najvyššieho súdu, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok. Z uvedeného vyplýva, že proti namietanému rozhodnutiu najvyššieho súdu sťažovateľ nemá k dispozícii zákonom priznaný účinný procesný prostriedok na ochranu svojich práv.

Ústavný súd konštatuje, že zrušením rozsudku okresného súdu v časti týkajúcej sa sťažovateľa a vrátením veci okresnému súdu na ďalšie konanie sa vec sťažovateľa vrátila do štádia konania pred súdom prvého stupňa, ktorý bude o predmete konania opätovne konať a rozhodovať meritórnym rozhodnutím, proti ktorému bude prípustný riadny opravný prostriedok. Okresný súd bude v ďalšom konaní prioritne viazaný právnym názorom

krajského súdu ako odvolacieho súdu, keďže jeho rozhodnutie bolo zrušené odvolacím súdom.

Formulovaný a postupne sa stabilizujúci názor (napr. aj vo veciach sp. zn. II. ÚS 285/2010, II. ÚS 387/2010, III. ÚS 508/2011) si pri rozhodovaní o predloženej sťažnosti vyžaduje, aby ústavný súd skúmal, či právny názor vyslovený najvyšším súdom v napadnutom uznesení kladie v celej jeho šírke na ďalšie rozhodovanie o sťažovateľovom dovolaní záväznú požiadavku vedúcu k porušeniu označených práv sťažovateľa, ktoré by pri prípadnom neskoršom ústavno-súdnom prieskume meritórneho rozhodnutia už neboli odstrániteľné.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé prerokovanie vecí podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd si pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podstata argumentácie sťažovateľa v tejto časti sťažnosti spočíva v skutočnosti, že je presvedčený, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým mu tento jeho dovolanie zamietol, je odopretím „ochrany“, ktorá mu mala byť najvyšším súdom poskytnutá.

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa vyhodnotil ako neprípustné, pričom, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia, najvyšší súd sa nezaoberal rozsudkom krajského súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v petite sťažnosti nenamietal porušenie svojich základných práv rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd konštatuje, že v petite sťažnosti je v podstate vymedzený rozsah ústavného prieskumu

dodržiavania základných práv a slobôd v konaní realizovanom tým-ktorým orgánom verejnej moci.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zameral výlučne na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd sa nezaoberal vecnou správnosťou rozsudku krajského súdu z dôvodu neprípustnosti, nie je v ňom obsiahnutá ani žiadna argumentácia týkajúca sa námietok sťažovateľa o skutočnostiach týkajúcich sa vymedzenia toho, čím sa *„názor okresného súdu líšil od názoru krajského súdu“*, a teda námietka, týkajúca sa posúdenia toho, čo možno subsumovať pod skutkové a čo pod právne závery konajúcich súdov.

Z dovolania podaného sťažovateľom proti rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento prípustnosť svojho dovolania založil na § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Najvyšší súd v napadnutom uznesení skúmal prípustnosť dovolania a uviedol, že dovolanie nie je podľa § 239 OSP prípustné. Najvyšší súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z dôvodov podľa § 237 OSP s tým, že z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že sťažovateľ poukázal na dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP. V tejto súvislosti v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

„So zreteľom na dovolateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f) O. s. p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Pokiaľ žalovaný 1/ v dovolaní namieta, že odvolací súd zo skutkových zistení vyvodil nesprávny záver, že zmluvy o postúpení pohľadávok neboli neplatné z dôvodu ich neurčitosti a bolo jasné, čo je ich predmetom, je potrebné uviesť, že táto jeho námietka sa týka nie procesnej vady, ale správnosti právnych záverov odvolacieho súdu, ku ktorým dospel pri právnom posudzovaní veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových

záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo)...

... Pre prípad, že žalovaný 1/ namieta správnosť postupu súdov v procese zisťovania skutkových podkladov, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p.

Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.); vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (vid' tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Ak súd v procese dokazovania (prípadne) nevykoná dokazovanie určitým dôkazným prostriedkom spôsobom, ktorý predpisuje zákon, dochádza k tzv. inej (v § 237 O. s. p. neuvedenej) vade. Takáto vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá (porovnaj napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 266/2009).“

Ústavný súd konštatuje, že závery najvyššieho súdu v napadnutom uznesení, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa ako neprípustné, sú dostatočne odôvodnené, nemajú znaky arbitrárnosti, teda svojvôle, sú logické a možno k nim dospieť aplikáciou a výkladom príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením

najvyššieho súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku najvyšším súdom ako dovolacím súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Vzhľadom na uvedené niet takej príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne umožňovala dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľ bude mať v ďalšom priebehu konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 1/2012 k dispozícii účinné právne prostriedky na ochranu svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu, že krajský súd „*nenariadil pojednávanie a nezopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu*“.

Podstata sťažovateľovej argumentácie v tejto časti sťažnosti spočíva v tom, že je toho názoru, že „... *pokiaľ sa odvolací súd necítil byť viazaný skutkovým stavom veci tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, nemal inú možnosť, ako postupom podľa § 213 ods. 3 až 7 OSP vykonať dokazovanie, pričom však pre vykonávanie dokazovania nemožno v odvolacom konaní aplikovať iné ustanovenia ako tie, ktoré sa vzťahujú na vykonávanie dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa...*“.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že z uznesenia najvyššieho súdu možno „*implicitne vyvodit'*“, že ak krajský súd nevykonal dokazovanie, v skutočnosti nezasiahol do práva sťažovateľa byť prítomný pri dokazovaní a môcť sa k nemu vyjadriť, keďže zjednodušene povedané, nemal sa k čomu vyjadriť.

K uvedenému ústavný súd uvádza, že aj v tejto časti bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté ako procesne neprípustné. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „*Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd o odvolaní žalobcu rozhodoval bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Vychádzal pritom z ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. (v znení účinnom v čase jeho rozhodovania) majúť za to, že v tomto prípade nebola splnená žiadna z podmienok § 214 ods. 1 O. s. p., za splnenia ktorých by bolo treba odvolacie pojednávanie nariadiť.*

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolaním žalovaného 1/ je napadnutý zrušujúci výrok, ktorý ale má povahu uznesenia a preto odvolací súd by postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ by prejednal odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa v tejto časti i bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Postup odvolacieho súdu by nemal za následok odňatie možnosti žalovaného konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.“

V závere napadnutého uznesenia najvyšší súd uvádza: „Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného I/ nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného I/ odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

Ústavný súd k uvedenému uvádza, že najvyšší súd napriek tomu, že dovolanie v celosti odmietol ako procesne neprípustné, sťažovateľovi dal odpoveď na jeho dovolacie námietky týkajúce sa nenariadenia pojednávania na krajskom súde a nevykonania opätovného dokazovania, ktoré plne korešpondujú so sťažovateľovými námietkami prezentovanými v sťažnosti. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného zdôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom. Takéto vybočenie, resp. neodôvodnenosť rozhodnutia však ústavný súd v prípade sťažovateľa nevzhliadol. Jeho ústavná sťažnosť je v podstate len nesúhlasom s rozhodnutím všeobecného súdu. Z prednesených argumentov nevyplýva nič, čo by posunulo prejednávajúcu vec do ústavnoprávnej roviny. Z uvedených dôvodov sa ústavnému súdu javí sťažovateľovo tvrdenie o porušení jeho ústavných práv ako zjavne neopodstatnené.

Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že pokiaľ ide o sťažovateľovo tvrdenie o tom, že v jeho prípade bolo potrebné podľa § 213 ods. 3 OSP zopakovať dokazovanie v potrebnom rozsahu, a to z dôvodu, že ako uvádza: „... je nesporné, že v predmetnej veci ide o takýto prípad, keďže prvostupňový súd dospel k záveru, že k zmluve zo dňa 1. 10. 1998 neboli pripojené žiadne listiny (prílohy), zatiaľ čo odvolací súd dospel k záveru, že pri ďalšej zmluve (19. 10. 1998) odovzdal [REDACTED], už v pozícii postupcu, navrhovateľovi – spoločnosti [REDACTED], všetky

listiny, ktoré súvisia s postúpenými pohľadávkami...“, toto tvrdenie sťažovateľa sa nezakladá na skutočnostiach tvoriacich obsah rozsudku okresného súdu.

Z rozsudku okresného súdu na strane 16 jednoznačne vyplýva, že aj okresný súd považoval za preukázané, že príloha k zmluve o postúpení pohľadávok bola s dokladmi predkladanými žalobkyňou podaním z 11. apríla 2008 súdu predložená len k zmluve o postúpení pohľadávok z 19. októbra 1998, preto skutočnosť tvrdená sťažovateľom o tom, že odvolací súd dospel k inému skutkovému záveru, neobstojí.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2018